

Færre danskere sparer frivilligt op til pension

Aldrig har så mange foretaget frivillige indbetalinger til pension for at spare i skat og for at sikre sig en bedre økonomi som ældre. Myten om en udbredt opsparingsiver blandt danskerne er velkendt. Der er bare ét problem: Det passer ikke.

Den samlede pensionsindbetaling vokser voldsomt i disse år, men en ny analyse fra ATP viser, at det alene er de obligatoriske ordninger, der giver anledning til stigningen.

Antallet af danskere, der sparer frivilligt op, falder, og mens arbejdsmarkeds- og virksomhedspensioner bugner, så har de frivillige indbetalinger det seneste årti ikke flyttet sig en tomme. Tværtimod er der – målt i faste priser – sket en stagnation i det samlede beløb, som enkeltpersoner af egen drift lægger til side til pension i banken eller pensionselskabet.

Analysen bygger på registerdata om pensionsindbetalinger for alle 31-62-årige. Den viser, at hovedparten af dem, der frivilligt indbetaler til pension, i forvejen er omfattet af en obligatorisk arbejdsmarkedspension. To ud af tre betaler i forvejen penge til den ene eller anden obligatoriske ordning.

Antallet af mennesker, der betaler ind til

pension uden om en obligatorisk pensionsordning, falder – år for år. Sådan har det været siden midten af 90'erne – den periode ATP har kigget nærmere på. Alene de seneste fire år er antallet af personer, der betaler bidrag til in-

dividuet aftalte pensionsordninger, faldet fra ca. 825.000 til 800.000.

Også blandt de ca. 900.000, der ikke er omfattet af en obligatorisk pensionsordning, viger andelen, der af egen drift ►

Indbetalinger til pension, 1996-2004 (mia. i 2004-kr.)

Figuren viser, hvor mange penge der i årene 1996-2004 er indbetalt til pension – målt i 2004-kroner. Det fremgår, at den stadig stigende indbetaling til pension alene kommer fra de arbejdsgiveradministrerede obligatoriske pensionsordninger, mens de frivillige pensionsindbetalinger er stagneret.

Kilde: Indbetalingsoplysninger fra Forsikring & Pension deflateret til 2004-niveau.

Deltagelse i individuel pensionsopsparing blandt de, der ikke er omfattet af en obligatorisk arbejdsgiveradministreret pensionsordning

	1996	2000	2001	2002	2003
Procentandel, der sparer op	35,3	32,5	31,3	30,4	29,6
Procentandel, der ikke sparer op	64,7	67,5	68,7	69,6	70,4

Note: Beregninger udført af ATP på baggrund af data fra Danmarks Statistik. ATP's materiale omfatter ikke data for årene 1997-1999.

- lægger penge til side på en pensionsopsparing. I denne gruppe sparer kun tre ud af ti op til pension, og andelen bliver mindre og mindre – år for år.

Kan blive et problem

Overvismand Peter Birch Sørensen mener, at situationen bør give anledning til nøje studier af restgruppen: »Jeg mener ikke, vi ved nok om, hvorfor de, der ikke sparer op, undlader at gøre det. Hvis det er fordi, de mener at være dækket på anden vis, så vil et indgreb – f.eks. i form af tvungen pensionsopsparing – være at

betragte som en unødigt ekstraskat. Hvis den manglende opsparing derimod er et udtryk for kortsynethed, så er der god grund til at sige *skal*,« siger Peter Birch Sørensen.

For professor Torben M. Andersen er der ingen tvivl om, at gruppen, der hverken betaler ind til det ene eller det andet, er en restgruppe. En gruppe der kan komme til at udgøre et politisk problem i fremtiden: »Der er ikke meget i disse tal, der tyder på at frivillighed er vejen til at dække restgruppen. Gruppen, der ikke

er ordentligt dækket, bliver til at få øje på. Hvis ikke man sætter ind i forhold til at få dem dækket i dag, så er der for mig at se næppe nogen tvivl om, at der vil komme et betydeligt politisk pres for at få indsnævret de økonomiske forskelle i pensionistgruppen.«

Professor Jørgen Goul Andersen mener, at udviklingen er et udtryk for en polarisering blandt fremtidens pensionister: De mange vil være halvrigge eller rige. Der vil blive tale om en lille restgruppe, som vil være stærkt afhængig af bl.a. folkepension. Polariseringen kan medføre, at den internationalt set høje basisdækning, som blandt andet består af boligydelse, varmemhjælp og andre sociale ydelser, politisk kommer under pres. Det kan ske, efterhånden som basisdækningens betydning for mere ressourcestærke grupper aftager.